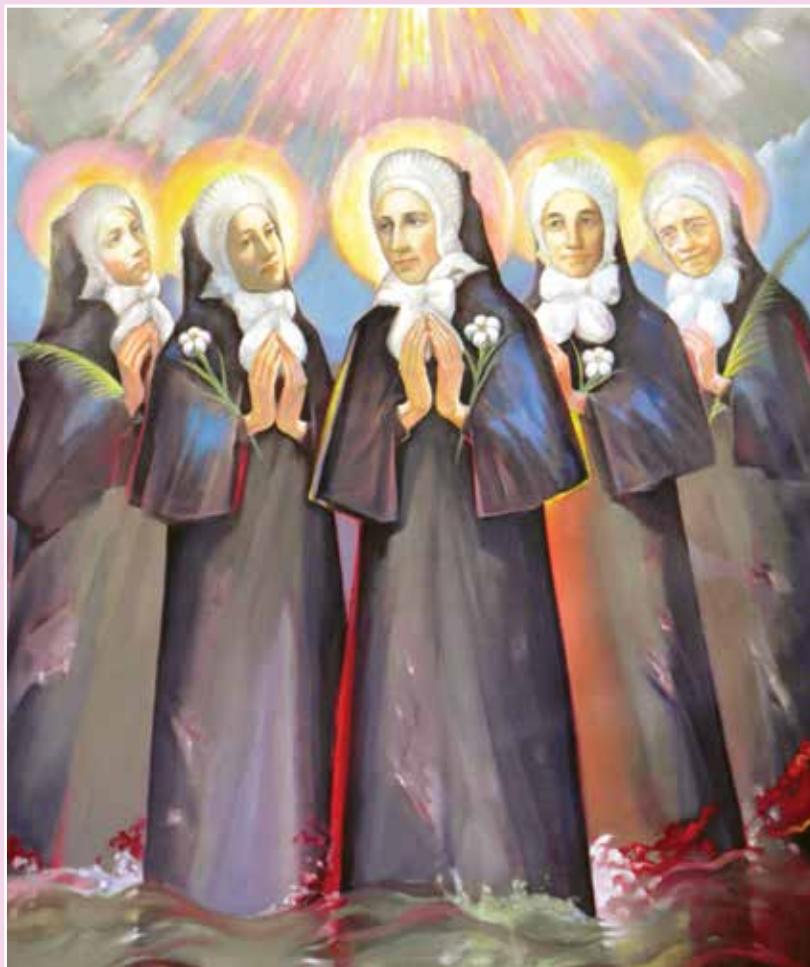

DRINSKE MUČENICE

Informativni bilten Vicepostulature

ISSN 1847-3210

siječanj 2016. • br. 15

Blažene s. Jula Ivanišević i četiri susestre

UVODNA RIJEČ	
Dati drugome što sam mu dužan	3
U HODU S CRKVOM	
Uz Svetu godinu milosrđa	4
Sinoda o obitelji	6
PROMIŠLJANJE O BLAŽENICAMA	
Milosrdne poput Oca	8
Bile su poput nas	11
Prošla Bosnom čineći dobro	12
INTERVJU	
Neka nam izmole ljubav	14
PROSLAVA SPOMENDANA	
Negdje moraš izgorjeti	18
Krist jedino njihovo bogatstvo	20
Proslava u župi blažene s. Jule	21
U župi blažene s. Bernadete	22
DOGAĐAJI	
O Mučenicama u Mađarskoj	23
Zahvalno hodočašće	24
Proslava blagdana Kraljice sv. krunice	25
Holywin u znaku Blaženica	26
O Mučenicama na susretu ministranata	27
MILOSTI I USLIŠANJA	
28	
IZ ŽIVOTA DRUŽBE	
Glas iz Ugande	29
O Kćerima Božje ljubavi na tribini	30
MOLITVA	
31	

DRINSKE MUČENICE

Informativni bilten
Vicepostulature
bl. s. M. Jule Ivanišević
i četiriju susestara
Br. 15/2016.

Bilten izlazi dva puta godišnje,
s dozvolom redovničkih
poglavara

Izdavač:
Vicepostulatura
bl. Drinskih mučenica

Glavna i odgovorna urednica:
s. M. Ozana Krajačić

Uredničko vijeće:
s. M. Antonela Rašić,
s. Vinka Marović, Ljubica
Pribanić, Dinka Parlov,
Krešo Bello, Ivan Babić

Tisak: Denona d.d.

Dati drugome što sam mu dužan

Tema ovog broja biltena je milosrđe. O čijem je milosrđu riječ i tko je pozvan biti milosrdan? Ja, čovjek, „sićušan djelić tvoga stvorenja“, koji „svuda sa sobom nosi svoju smrtnost, koji nosi sa sobom svjedočanstvo svoga grijeha i svjedočanstvo da se oholima protiviti“, kako piše sveti Augustin na početku svojih *Ispovijesti* (I.,1). Upravo nas krhkost i grešnost našega bića sili da u ovoj Svetoj godini milosrđa obilnije pijemo s izvora božanskog milosrđa. Pozvani smo duboko se zagledati u Božju milosrdnu ljubav, kontemplirati srce našega Boga koji se u Isusu Kristu objavio kao utjelovljena nježnost i milosrđe. Kroz čitavu povijest spasenja odzvanja Božja želja, upućena čovjeku: „O, da me upoznaš više!“ Ova je Sveta godina izvrsna prilika da ispunimo tu Božju želju te nastojimo *upoznati više* milosno, milosrdno srce našega Boga. Takva kontemplacija pročišćava oko da vidi Boga u drugima. Preobražava nas u Onoga koga motrimo.

Isus nas u evanđelju potiče na opraštanje dugova bližnjima da bismo bili nalik njemu, Bogu koji je „bogat milosrđem“ (Ef 2,4). U prisposobi o nemilosrdnom sluzi, u zahtjevu: „Vrati što si dužan!“, ističe svu tvrdoću toga sluge u odnosu prema jednome dužniku. Taj nas tvrdi zahtjev podsjeća nerijetko i na naše stavove i ponašanje prema bližnjima. Smatramo da su nam drugi mnogo toga dužni. O njihovim dugovima razmišljamo i pomno ih izračunavamo. I tako svoje dane, pa i život pretvaramo u ‘skupljanje dugova’ koje drugi imaju prema nama. Sveci nisu činili tako. Sveti Ivan XXIII. svjedoči na kraju svog života da se nije zaustavljao skupljajući kamenje koje su bacali na njega i na Crkvu, kojoj je bio na čelu. Nije trošio svoju snagu ni dragocjeno vrijeme za to. Ni blažena s. Antonija, Drinska mučenica, nije bila sakupljačica tuđih dugova, nego je živjela prema načelu: „Tko tebi učini zlo, ti njemu učini dobro“. Oprostiti drugome znači upravo to: otpustiti njegove dugove, ne obazirati se, ne zbrajati što mi je sve drugi dužan.

Ova Sveta godina prigoda je za zaokret u svom ponašanju. Umjesto da budeмо sakupljači i promatrači tuđih dugova prema nama, onaj nemilosrdni zahtjev iz evanđelja: *Vrati što si dužan!* promijenimo u osobnu odluku: *Dati drugome što sam mu dužan*. A dužni smo našim bližnjima zaista mnogo.

Po zagovoru bl. Drinskih mučenica neka se dogodi metanoja, obraćenje našega uma i srca, kako bismo počeli više misliti na naš trajni, nikad isplativi dug prema bližnjemu – ljubav. „Nikome ništa ne dugujete, osim da jedni druge ljubite“ (Rim 13,8).

s. M. Ozana Krajačić, FDC

Uz Svetu godinu milosrđa

Papa Franjo je najavio Svetu godinu milosrđa 13. ožujka 2015. u bazilici Svetog Petra. Jubilej se slavi od svetkovine Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2015., do svetkovine Krista Kralja, 20. studenoga 2016. Geslo jubileja je „Milosrdni poput Oca“ (usp. Lk 6,36).

Na treću nedjelju došašća 13. prosinca otvorila su se Sveta vrata Lateranske bazilike, a potom i na drugim papinskim bazilikama, svete Marije Velike i svetog Pavla izvan zidina. Ujedno je papa Franjo odredio da se u svim partikularnim Crkvama i svetištima otvore ista takva Vrata milosrđa, tako da se Jubilej može slaviti i na lokalnoj razini kao vidljivi znak zajedništva cijele Crkve.

Vrata milosrđa otvorena su i u crkvama diljem Hrvatske.

Prigodom Jubileja izdana je bula „Misericordiae vultus“ (Lice milosrđa) u kojoj Papa poziva vjernike da radosno čine duhovna i tjelesna djela milosrđa, probude uspravane savjesti pred potrebama siromašnih i navijeste slobodu zaobljenicima suvremenih ovisnosti.

Papa nas u buli podsjeća da je Isus Krist lice milosrdnog Oca. Otac ga šalje na ovaj svijet da svojom riječju, svojim djelima i svojom osobnošću objavi Njega, Oca, koji je „bogat milosrđem“ (Ef 2,4), „milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću“ (Izl 34,6). Milosrđe je, nastavlja Papa u buli, „temeljni zakon koji prebiva u srcu svake osobe, kada gleda iskrenim očima brata kojeg susreće na životnom putu“ (br. 2).

Milosrđe je snaga koja ispunjava srce ljubavlju i donosi utjehu opraštanjem. „Milosrđe je sam temelj na kojem počiva život Crkve“, piše Papa u buli (br. 10), i nastavlja kako je zadatak Crkve naviještati Božje milosrđe u župama, zajednicama i pokretima, jer gdje god su kršćani, „svatko mora naći oazu milosrđa“.

Središnje mjesto u buli zauzima oprostjenje grijeha. U prisporobama o izgubljenoj ovci, izgubljenoj drahmi te o ocu i dvojici sinova (usp. Lk 15,1-32) Bog je predstavljen kao Otac, uvijek pun radosti, a napose kada prašta.

Bog uživa praštati! To je temelj naše vjere i evanđelja. Stoga se Papa nada da će ispovjednici biti znak Očeva milosrđa i da će moći primati vjernike poput

„oca koji trči ususret sinu“ premda je on protratio njegova dobra. Ispovjednici su pozvani biti „uvijek, posvuda, u svim okolnostima i usprkos svemu znak da je milosrđe na prvome mjestu“ (br. 17).

Papa stavlja na srca vjernika svoju veliku želju da kršćani tijekom Jubileja razmišljaju o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa, otkrivaju njihovu vrijednost i ne zaboravljaju da je u svakom djelu milosrđa prisutan sam Krist. A tijekom korizme u ovoj Jubilarnoj godini Papa poziva vjernike na intenzivniju molitvu i razmatranje Božjeg milosrđa na temelju biblijskih tekstova, posebno proroka Izaije (58,6-11), te tako budu osposobljeni širiti mir i pravednost i biti svjetlo na životnom putu svojim bližnjima.

U nastavku Papa raščlanjuje pojam pravednosti i milosrđa te za njih kaže da su to „dvije dimenzije jedne stvarnosti koja se postupno razvija, sve dok ne postigne svoj vrhunac u punini ljubavi“ (br. 20). Potiče vjernike na intenzivno življenje Jubileja „moleći Oca da nam oprost i da nas uroni u kupelj svoga milosrdnog oprosta“ (br. 22). Pozivajući na međureligijski dijalog, Papa podsjeća da židovski i muslimanski vjernici smatraju milosrđe jednom od najvažnijih Božjih osobina.

U završnom dijelu bule Papa upućuje svoje molitve i zazive Majci milosrđa, svecima i blaženicima „koji su milosrđe učinili svojim životnim poslanjem“ (br. 24) te moli za Crkvu da prednjači u „istinskome svjedočenju milosrđa ispovijedajući i živeći ga kao središte objave Isusa Krista“ (br. 25).

Priredila Ljubica Pribanić

Prolazak kroz Vrata milosrđa nema vrijednost
ako Bogu ne dopustimo da svojim Duhom prođe kroz naše srce,

ako nismo prihvatili
poziv da se ispovjedimo,
da Bogu predamo svoje
grijehe, da ostavimo
grješne navike, da se
pomirimo s Bogom i
s ljudima.

kardinal Josip Bozanić

Sinoda o obitelji

Tema XIV. redovne Biskupske sinode o obitelji, održane u Vatikanu od 4. do 25. listopada 2015., bila je „Poziv i poslanje obitelji u suvremenom svijetu“. Obitelj čini osnovicu svake ljudske zajednice koja je u današnjem vremenu izložena mnogim izazovima globaliziranog i sekulariziranog društva. Ova sinoda, koja je okupila 270 biskupa, odnosno sinodskih otaca iz cijeloga svijeta, kao i predstavnike drugih kršćana, bračne parove i promatrače, nastavak je Treće izvanredne opće sinode biskupa održane u listopadu 2014., na temu „Pastoralni izazovi glede obitelji u kontekstu evangelizacije“, a koja je obavila pripremnu zadaću u odnosu na ovu XIV. sinodu.

Na Sinodi nisu pronađena konačna rješenja za sve poteškoće i nedoumice koje danas prijete obitelji, ali su iste sagledane u svjetlu vjere i pažljivo ispitane, te su se sudionici s njima suočili bez straha ili ‘guranja glave u pijesak’. Čuli su se i glasovi obitelji i glasovi pastira Crkve koji su na Sinodu donijeli terete i nade, bogatstvo i probleme obitelji iz svih krajeva svijeta.

U završnom dokumentu Sinode opisuje se obitelj kao svjetlost u tami svijeta, svjesna mnogih poteškoća, ali i od Boga osposobljena da se s njima suoči. Ističe se da nauk o nerazrješivosti braka nije breme, već Božji dar, istina utemeljena na Kristu i njegovoj svezi s Crkvom. Dokument se sastoji od tri dijela: osluškivanje izazova obitelji, razlučivanje o obiteljskom zvanju i današnje poslanje obitelji.

Budući da se ljubav ne može svesti na prolazni trenutak, već je ona očitovanje i iskustvo same Božje ljubavi, katolička vjera prepoznaje brak kao sveti znak kojim Bog uprisutnjuje svoju ljubav u svojoj Crkvi. Kršćanska obitelj je sastavni dio života Crkve, ona je „kućna crkva“. Stoga Crkva treba stalno proučavati znakove vremena i tumačiti ih u svjetlu evanđelja, jeziku koji je razumljiv svim generacijama. Pozvana je pomoći obiteljima u pronalaženju pravoga puta prakticiranja vjere, osobito kroz naviještanje evanđelja.

Obitelj je uključena u društvo te je ona prvo mjesto gdje se izgrađuje razumijevanje i poštivanje starijih, udovica, teško bolesnih osoba i osoba s posebnim potrebama, migranata, izbjeglica i onih koji trpe progonstva. Od osobite je važnosti prepoznavanje i poštivanje djeteta kao Božjega blagoslova, ali i žena i muškaraca kao onih koji imaju odlučujuću i značajnu ulogu u održanju obitelji na životu. Posebno se to odnosi na mlade koji tek stasaju i sa strahom često gledaju na stvaranje vlastite obitelji.

Obitelj se u povijesti spasenja prepoznaje kroz Božju pedagogiju. Sagledavanjem povijesti otkrivenja koja se događala u fazama, trebamo

sagledavati i rast „kućne crkve“, obitelji. Sveti Ivan Pavao II. oslikao je Presveto Trojstvo kao obitelj, jer Bog u svom najdubljem otajstvu nije sam, nego je obitelj. Bog u sebi sadrži očinstvo i sinovstvo, ali i ono što je bit obitelji – ljubav. U Svetom pismu obitelj je prisutna posebno u Svetoj nazaretskoj obitelji Isusa Krista.

Učiteljstvo Crkve pronosi kroz stoljeća nauk o braku i obitelji. U zadnje vrijeme o braku i obitelji kroz dokumente, pisma i poslanice govore Drugi vatikanski koncil, bl. Pavao VI., sv. Ivan Pavao II., papa Benedikt XVI. te papa Franjo. Crkva je pozvana ostati blizu parova koji trpe, s pažnjom i brigom pratiti svoju najkrhiju djecu, obilježenu ranjenom i izgubljenom ljubavlju, vraćajući im tako povjerenje i nadu. Ona traži milost obraćenja za njih, potiče ih na dobro i na služenje zajednici.

Svaka je obitelj pozvana sudjelovati u poslanju Crkve na jedinstven i povlašten način. Formiranje obitelji polazi od pripreme za brak, kroz kateheze i iskustvo života u vjerničkoj zajednici. Prve godine braka čine vitalno i osjetljivo vrijeme u kojemu mladi par postaje svjestan svoga poziva i poslanja. Župne zajednice su mjesta gdje stariji i iskusniji mogu svojim iskustvom i savjetom doprinijeti mlađima u njihovu rastu. Istaknuta je potreba formiranja svećenika i drugih pastoralnih djelatnika koji kroz pripremu stječu iskustvo posluživanja kršćanskih obitelji.

U zadnjem poglavlju dokumenta sinodalni oci daju konkretne smjernice za sudjelovanje obitelji i njezinih članova u evangelizaciji. Na prvom je mjestu evangelizacija pojedinca, koja se sastoji u usvajanju i življenju triju ključnih riječi, kao preduvjetu međusobne uspješne komunikacije: „Smijem li?“, „Hvala“ i „Oprosti“.

Nadalje, sama obitelj je predmet pastoralne skrbi, pri čemu ona prva treba biti evangelizirana. Kao prva i vitalna jezgra društva, obitelj tvori svako društvo i svaku kulturu, stoga je važno graditi ispravan odnos s kulturama i institucijama s kojima se obitelj susreće. I na kraju, obitelj mora biti otvorena za misije,

jer po krštenju ona pripada Crkvi i kao takva je misionar po svojoj prirodi. A primarni oblik naviještanja evanđelja i Božje ljubavi jest zajedništvo u obitelji.

Priredio Krešo Bello

Milosrdne poput Oca

s. Vinka Marović, FDC

Na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije papa Franjo proglasio je Jubilarnu godinu božanskog milosrđa u svjetlu Gospodinovih riječi: *Milosrdni poput Oca*. Bog Otac se kroz Stari zavjet više puta i na više načina (Heb 1,1) otkrivao kao *milosrdan i milostiv* (Izl 34,6), a u punini vremena u Sinu svome Isusu pokazao je svu silinu svoga milosrđa.

Događaji koje smo slavili zadnjih tjedana daju nam opipati to milosrđe. Otac nam nije više dalek i stran. Krist

nam je svojim rođenjem sve ispričao o njemu. I ne samo to. Krist je svojim rođenjem i čitavim životom pokazivao lice milosrđa nebeskoga Oca. „Milosrđe je postalo živo, vidljivo i doseglo svoj vrhunac u Isusu iz Nazareta“ (Lice milosrđa, br. 1).

Za Izraelce, milosrđe se nalazi na stjecištu dviju stvarnosti: sućuti i vjernosti. O takvom iskustvu Božjeg milosrđa na vrlo intiman, topao i jezgrovit način svjedoči nam prorok Izaija. „Može li žena zaboravit' svoje dojenče, ne imat' sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću“ (Iz 49,15). Istinitost i snagu ovih riječi na poseban nam je način pokazao Isus ispričavši prispodobu o izgubljenom ovci, izgubljenom drahtu te izgubljenom sinu (Lk 15,3-32).

Ova posljednja donosi nam veoma dirljivu sliku koja svjedoči o bezgraničnom Očevu milosrđu prema izgubljenom sinu: „Dok je još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga“ (Lk 15,20). U jednoj jedinoj rečenici vidljiva je nemjerljiva razlika Božjeg i ljudskog ponašanja. Dok mi jedni od drugih čekamo ispriku, po mogućnosti i da se klekne ispred nas, Bog na prvi treptaj naše duše sagiba svoja koljena pred nama. Ne pita za dane provedene izvan Očeva doma,

ne pita za dobra koja je sin uzeo i potrošio. Ne ljuti se što se sin vraća praznih ruku. Nije mu čak važno ni što ga je sin smatrao gotovo mrtvim (baština se uglavnom dijelila nakon očeve smrti). Ne pita za ispriku niti traži pojašnjenje o prljavoj odjeći.

Otac samo želi da njegov sin uistinu bude sin, želi mu ponovno darovati dostojanstvo koje je sin zapustio, srozao, učinio gotovo neprepoznatljivim: „Brzo iznesite haljinu najljepšu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obuću na noge! Tele ugojeno dovedite i zakoljite, pa da se pogostimo i proveselimo, jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se!“ (Lk 15,22-24).

Pogostimo se i proveselimo se, česti su glagoli koje čujemo kada se nekome rodi dijete, kada slavimo život. I ovdje Otac slavi povratak u život, u obnovljeni život. Pri tome nudi haljinu najljepšu. Ne podsjeća li ona na onu haljinu koja je prekrivala naše sićušno tijelo na krštenju? Ne čujemo li u toj prilici riječi: *Donesi je neokaljanu u život vječni?* Zna Otac naš da je ne možemo sami očistiti, oprati, urediti, vratiti joj izvorni sjaj. Ali On može i samo čeka kada će nam ponovno pasti oko vrata i izljubiti nas.

U ovoj Godini milosrđa pozvani smo uvijek iznova otkrivati Njegovu spremnost da nas primi u svoje naručje umorne od raznoraznih lutanja, traženja, padova, poderanih i uprljanih haljina. Pozvani smo iskusiti

da Bog svoju svemoć očituje najviše praštanjem i milosrđem (usp. Zborna molitva 26. nedjelje kroz godinu). Pozvani smo i sami biti milosrdni i tako odgovoriti na Isusov zahtjev: „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ (Lk 6,36). Izraz „kao što“ odgovara na pitanje kakvi moraju biti međuljudski odnosi, kako postupati prema bližnjima. Odgovor je samo jedan: onako kako Bog postupuje prema nama – milosrdno. Milosrđe tako „postaje kriterijem za utvrđivanje tko su njegova prava djeca“ (Lice milosrđa, br. 9).

Pogledamo li na živote naših Drinskih mučenica, možemo reći da su svojim djelima odgovarale na pitanje međuljudskih odnosa kao istinske kćeri Božje ljubavi, kao kćeri Milosrdnog Oca, kao kćeri Milosrdne ljubavi. Isusovom pozivu: „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ odazivale su se nebrojenim tjelesnim i

duhovnim djelima milosrđa te pokazale da su sveci poput prozora kroz koje milosrdno svjetlo dolazi na zemlju.

Tako je s. Jula još kao djevojčica djeci i vršnjacima pripovijedala ono što je sama pročitala, a s. Berchmanu čak su prozvali „turskom sestrom“ jer je muslimansku djecu učila čitati i pisati. Ne prepoznamo li u njihovim gestama duhovno djelo milosrđa – *neuka poučiti?* Za s. Krizinu kažu da je imala brižno oko i srce za drugoga te je znala razumjeti i utješiti. Tko zna koliko je puta *žalosne i nevoljne utješila?* Sestra Bernadeta neumorno je i radosno služila u kuhinjskim poslovima. Bila je strpljiva, a hranu je, u teškim uvjetima, pripremala brižno i s ljubavlju. *Gladna nahraniti i žedna napojiti* – tjelesna su djela milosrđa koja joj nisu bila strana, stoga nije čudno kako jedna sestra kaže o njoj da je bila „sunčana zraka onima s kojima je, među kojima je i za koje je živjela“. Životno načelo s. Antonije:

„Tko tebi učini zlo, ti njemu učini dobro“, izaziva u nama pitanje: Koliko je puta *uvredu oprostila, a nepravdu strpljivo podnijela?*

Drinske mučenice zrcalile su svjetlo Božjeg milosrđa kako u neznatnim tako i u važnim situacijama te nas poučile da zapravo ne postoje neznatni životni trenuci. Svaki trenutak prilika je za zrcaljenje Božjeg milosrđa i potvrđivanje da smo Božja djeca. Potvrda da su Drinske mučenice živjele kao djeca Božja pokazuje i činjenica da su njihovu kuću prozvali „gostinjcem siromaha“. Nisu pravile razlike u pomaganju, o njima se govorilo kao o poznatim dobročiniteljicama.

Uz ovo tjelesno djelo milosrđa – *siromaha odjenuti*, itekako su im bila poznata još tri: *gosta (putnika) primiti, bolesna pohoditi, prognanike pomagati*. Pokazuje to svjedočanstvo koje govori da su mnogi seljaci prolazeći u Sarajevo na sajam, svraćali u samostan da se osvježe, da su prognanicima vrata samostana uvijek bila otvorena bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost, na kraju potvrđuje to i svjedočanstvo mnogih sestara koje su vrijeme oporavka od zdravstvenih tegoba provodile u samostanu na Palama.

Ovako proživljen život omogućio je Drinskim mučenicama da i u najtežim trenucima čine djela koja ih potvrđuju u dostojanstvu kćeri Milosrdnog Oca. Pritom mislimo osobito na njihove posljednje odluke i dane zemaljskoga života. Duhovno djelo milosrđa za *žive Boga moliti* bilo je presudno da u

ratnom vihoru ne napuštaju Pale, već da ostanu te moleći i žrtvujući se za mir budu ohrabrenje ostalima. Kada su ih četnici vodili po hladnoj i snijegom prekrivenoj Romaniji, Drinske mučenice su šutjele, Boga molile bez negodovanja ili očajavanja, čime su pokazale kako *nepravdu strpljivo podnose*.

No, njihovoj raspoloživosti za duhovna djela milosrđa ovdje nije bio kraj. Znak križa koji je svaka sestra učinila prije nego što će biti na smrt izbodena te svjedočanstvo da je s. Berchmana darovala kronicu čovjeku koji ju je odveo u smrt pokazuju da su imale snage i za ono najteže – *oprostiti*. Koliko god bilo teško, međusobno praštanje uvjet je da i Bog nama oprost. Ili još bolje rečeno: budući da smo nebrojeno puta iskusili da nam je Bog bio milosrdan, ni mi ne možemo ne biti takvi jedni prema drugima.

Drinske mučenice to su znale i živjele. Zagledane u Isusovo lice, lice milosrđa nebeskoga Oca i oslušujući njegov poziv: „Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!“ (Mt 5,7), svojim djelima oslikavale su crte lica milosrdnog Oca i zadobile njegovo milosrđe.

Neka i nama budu poticaj i pomoć te nam izmole snagu i hrabrost da se i sami odazovemo Papinoj živoj želji „da kršćanski narod, tijekom Jubileja, razmišlja o tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa (...) kako bismo shvatili živimo li ili ne kao Božji učenici“ (Lice milosrđa, br. 15).

Bile su poput nas

I one su bile netko poput nas. Istu su Zemlju s nama dijelile, iste su zadaće i naputke slijedile, samo su – više željele.

One su bile netko poput nas. Iste su strahove i bitke duha vodile, istog su Boga i Mariju štovale, samo su – više molile.

Bile su netko poput nas dok su životne ciljeve sanjale, i željele znati da to im je put, samo su – više vjerovalle.

I kada su trpjele, u mukama, bile su netko poput nas, samo su – svrhu mukama vidjele i samo u Isusu tražile spas.

U smrti, pak, nisu bile poput nas, premda su i njih rane boljele. Al' to su mogle, to danas znamo, stog što su više, mnogo više – voljele.

Ana Šušković

Prošla Bosnom čineći dobro

s. M. Snježna Stjepandić, FDC

Sa zahvalnošću se sjećamo 150. obljetnice rođenja blažene s. Berchmane Leidenix, čiji se život može sažeti u nekoliko riječi: *Prošla je Bosnom čineći dobro*. Karolina Anna rođena je 28. studenoga 1865. u Enzersdorfu nedaleko Beča. Rano je ostala bez oca te se obitelj našla u teškom ekonomskom stanju. Majka Jozefa nije imala dovoljno sredstava za školovanje svojih dviju maloljetnih kćeri pa ih je Majka Franziska Lechner, Utemeljiteljica novoosnovane Družbe Kćeri Božje ljubavi, besplatno primila u internat u Beču.

U svojoj sedamnaestoj godini života Karolina Anna odlučuje postati članicom te redovničke Družbe. Godine 1882. ulazi u novicijatu; redovničko odijelo i ime s. M. Berchmana prima iz ruku same Utemeljiteljice. Vrijedno je spomenuti da je s njom u novicijatu bila i s. M. Luka Liengitz, dobro poznata sarajevskim vjernicima i posjetiocima njezina groba na Betaniji. Nije slučajno da su u istom novicijatu dvije buduće misionarke koje će u Bosni Bogu darovati svoje živote, ali na različite načine. Nakon položenih prvih zavjeta 1883. s. Berchmanu i s. Luku Providnost je odvela u Bosnu, gdje su ostale do kraja života. Mlada s. Berchmana, vrlo sposobna i zauzeta učiteljica, radila je u školi u Tuzli, a kasnije u Sarajevu i na Palama, a s. Luka kao vratarica u Zavodu sv. Josipa u Sarajevu.

O s. Berchmani imamo sljedeće svjedočanstvo: „Bila je uvijek savjesna u svom zvanju i postigla je lijepe rezultate na području znanja i odgoja, a držala je uzornu disciplinu u svojim razredima. Njezin je život bio uvijek besprijekoran.“ Nakon bogatog školskog iskustva, u svojoj šezdesetoj godini života preuzima službu učiteljice novakinja. Tijekom šest godina odgojiteljskoga rada, riječju i primjerom odgojila je šezdesetak sestara novakinja. U Nekrologu sestara o njoj je zapisano: „Po naravi je bila vrlo stroga, ali je imala veliku želju da mladim sestrama novakinjama ulije pravi duh te budu dobre redovnice. Uz tu svoju prirodnu strogost bila je vrlo dobra odgojiteljica mladih.“ Uložila je sve kako bi novakinje što više približila Bogu i tako ih pripremila za budući redovnički život. Bila je redovnica duboke vjere, mudra i vrlo inteligentna, ali skromna i ponizna. Poticala je mlade sestre na vježbanje strpljivosti: „Budite strpljive i sve će biti dobro.“

Zračila je vedrinom i ljubavlju prema svome Zaručniku Isusu. O širini njezine duše svjedoče sestre koje je odgajala. Pamte je kao „svijetli uzor u molitvi i žrtvi“, kao jednu „svetu i pobožnu dušu, punu Boga“. Svima je bila prava majka, „živi primjer za nas mlade redovnice“. Ostatak će im u sjećanju po sadržajnim poukama i mnogim krepostima, posebice po pobožnosti, samodisciplini i ljubavi prema siromaštvu.

Blažena s. Berchmana svoje je ekumensko i misionarsko poslanje ostvarila upravo onako kakvu je viziju o djelovanju Družbe imala Utemeljiteljica Majka Franziska. U Breškama je privatno poučavala muslimansku djecu čitati i pisati, a nadarenije i njemački jezik, pa su je prozvali „turskom sestrom“. Kao takva poznata je i na Palama, kamo dolazi po drugi puta 1939., u dobi od sedamdeset i četiri godine. Iste godine Katolički tjednik o njoj izvještava: „I s. Berchmana nalazi se na Palama. To je prva od sestara koje su došle u Bosnu. Učinila je mnogo dobra u školi, u novicijatu i izvan kuće. Mi je od dragosti zovemo ‘turska sestra’. Da, činila je dobro djeci i mještanima Pala pravoslavne vjeroispovijesti pa je prozvana i ‘srpskom majkom’.“

Sestra Berchmana je u Bosni proživjela pedeset i osam godina. Trudila se što bolje svladati hrvatski jezik da bi se mogla što više približiti siromasima i patnicima. Nekoliko mjeseci prije mučeničke smrti sažimlje svoj život u jednu rečenicu: „Za dvoje sam Bogu beskrajno zahvalna: da sam rođena i odgojena u katoličkoj vjeri i da sam postala redovnica.“ Nije ni slutila da će za kratko vrijeme radi tih dviju vrednota – vjere i redovničkog poziva – podnijeti mučeničku smrt. Predvečer 11. prosinca 1941. odvedena je iz samostana na Palama zajedno sa sestrama. Pratili su ih naoružani četnici, a one s kunicama u ruci. Dva tako moćna oružja, a toliko suprotna. Sestra Berchmana, koja zbog starosti nije mogla slijediti kolonu, ubijena je u Sjetlini 23. prosinca 1941. Imala je 76 godina. Ne zna joj se za grob, kao ni za grobove ostalih sestara, koje su ubijene 15. prosinca u Goraždu i bačene u Drinu. Njihovo mučeništvo je najočitije svjedočanstvo života u ljubavi Trojedinog Boga po mjeri križa. I kao što križ ostaje vječna objava ljubavi Božje prema čovjeku, tako i mučeništvo ostaje ideal savršene ljubavi na koju je pozvan svaki čovjek.

Palma mučeništva bl. Drinskih mučenica rasla je i sazrijevala u tišini i skrovitosti života provedenog u Božjoj blizini i vjernom življenju u zajedništvu sa sestrama. Upravo je to s. Berchmana rado naglašavala. Njihov život i mučeništvo izvrsno se uklapaju u završnicu Godine posvećenog života. Mučenici su uvijek znak radikalne novosti u nasljedovanju Isusa Krista, ali i izazov ne samo osobama posvećenog života nego i svim vjernicima, osobito mladima koji žele vjerno živjeti evanđelje.

Sestra Berchmana, vjeroučiteljica i učiteljica s velikim ekumenskim srcem, koja je „prošla Bosnom čineći dobro“, ostaje trajni putokaz i ohrabrenje na putu posvećenog života, ali i moćna zagovornica kod Gospodina.

Neka nam izmole ljubav

Razgovor s Marijom Živkovićem

Gospodine Živkoviću, osnivač ste i voditelj udruge *Obiteljski centar koja promiče dostojanstvo ljudskoga života i prirodne metode planiranja obitelji. Molimo Vas recite nam nešto više o sebi.*

Supruga i ja smo se vjenčali kada je ona imala dvadeset, a ja dvadeset četiri godine. Imamo šestero djece i dvadeset troje unučadi. U dobi od dvadeset osam godina počeo sam, zajedno sa suprugom, djelovati na promicanju prave bračne i roditeljske ljubavi. Djelujemo u Hrvatskoj i inozemstvu. Bili smo deset godina članovi Vijeća za apostolat laika Hrvatske biskupske konferencije. U dva navrata bili smo po pet godina članovi Papinskog vijeća za obitelj u Vatikanu. Specijalizirali smo se za promicanje obiteljskih vrijednosti u multikulturalnom i sekularnom društvu. Obiteljske vrijednosti promicali smo svojim izlaganjima

na konferencijama u UN-u, Europskom parlamentu, Europskoj komisiji i drugim međunarodnim organizacijama.

Danas je obitelj na udaru sa svih strana, mnogi je žele ugroziti i srušiti...

U Obiteljskom centru promičemo obiteljske vrijednosti što uključuje zdrav i sretan obiteljski život. Podsjećamo da je takav način života jedini koji je zaista pravedan i konstruktivan za sve članove obitelji, a također i za društvo. Mnogi su nastojali i nastoje na sve moguće načine srušiti obitelj. No, onoga tko se istinski zalaže oko izgradnje autentičnoga obiteljskog života, teško je ili nemoguće zaplašiti ili potkupiti da čini nešto nepravedno i nepošteno. Isto je tako i s mladima – koji ne žive promiskuitetno, već svjesno razvijaju potrebne vrline, pripremajući se na taj način za brak – teško je ili nemoguće njima upravljati bilo potkupljivanjem bilo strašenjem.

Obitelj je, unatoč svemu, mjesto gdje niču prve klice duhovnih zvanja. Drinske mučenice potječu iz kršćanskih obitelji, koje su zasigurno utjecale na odabir njihova redovničkog poziva.

Bog svakoga od nas zove činiti ono što nam je moguće i što mislimo da je najbolje. Svakoga od nas zove da u roditeljskoj obitelji ostvaruje bratsku i

sestrinsku ljubav te odanu ljubav prema roditeljima, rodbini i prijateljima. Neke zove da ostvare bračnu i roditeljsku ljubav u vlastitoj obitelji, a neke da žive bez vlastite obitelji te tako drugim ljudima u potrebi zauzetije pružaju bezuvjetnu, istinsku ljubav. Takav su život odabrale i Drinske mučenice. One su u redovničkoj duhovnosti razvijale one vrline koje su bile posijane u njihova srca još u njihovim roditeljskim obiteljima.

Kada ste se Vi upoznali sa životom i mučeništvom Drinskih mučenica i što one znače za Vas osobno?

Za Drinske mučenice saznao sam prije mnogo godina, čim su se počele objavljivati različite publikacije o njihovu životu i mučeništvu. One su za mene primjer kako svatko od nas treba biti dosljedan u pravednom i poštenom djelovanju i ponašanju u svim životnim prilikama. Također, kako molitva, osobito molitva Gospine krunice, koju su Blaženice redovito molile, daje snagu da možemo slijediti istinsku ljubav i u najtežim prilikama, kroz koje sam mnogo puta i ja prolazio.

Zadivljuje me njihova zrelost i ustrajnost u dobru. Mogle su otići na sigurno, ali su ostale na Palama iz zrele solidarnosti s onima za koje su skrбиле. Njihova majčinska ljubav prema tim ljudima nalik je ljubavi svete talijanske liječnice Ivane (Gianne) Beretta Molla, koja je u svojoj četrdesetoj godini radije izložila svoj život nego dozvolila prekidanje života svom četvrtom djetetu, koje joj je živjelo pod srcem. Nije željela umrijeti, ali je bila spremna na žrt, ako to Bog dopusti.

Kod mučenica me zadivljuje njihovo življenje sestrinstva u vlastitoj zajednici, sve do posljednjih trenutaka života. One su zajednicu doživljavale kao svoju stvarnu obitelj, voljele su se kao prave sestre, kćeri Oca nebeskoga.

Tražite li često njihov zagovor?

Redovito im se molim. Molim ih da pomognu mojim kćerima, unukama i drugim djevojkama i ženama kako bi kvalitetno živjele svoju ženskost i ženstvenost. Molim njihov zagovor i za sebe samoga kako bih poštivao svoje kćeri, snahe i unuke, a i druge ženske osobe.

U našim razgovorima više ste puta isticali da su bl. Drinske mučenice živjele i djelovale ekumenski. Po čemu Vi to prepoznajete i zaključujete?

Ekumenski duh prožimao je sva njihova djela, riječi i razmišljanja. Svojim životom i ponašanjem potvrđivale su što znači imati gorljivo ekumensko srce. Voljele su i pomagale i katolike i pravoslavce, a jednako tako i ljude islamske vjeroispovijesti. Čini se da je upravo ta njihova ljubav bez granica bila jedan od razloga mržnje njihovih mučitelja i ubojica.

Svaki kršćanin, bio to katolik, pravoslavac ili protestant, ukoliko je istinski kršćanin utoliko je i ekumenist. Takav živi i djeluje ekumenski. Voli i cijeni sve ljude kao djecu Božju, kao svoju braću i sestre.

Blaženice su živjele u drugačijim okolnostima od naših današnjih, ali unatoč tome svojim porukama rasyjetljavaju naš hod u ovom vremenu. Kako Vi iščitavate njihove poruke?

Prva njihova poruka koju bih izdvojio jest: uz ozbiljan i ustrajan molitveni život moguće je ustrajati u dobru i poštenju pa i u najtežim okolnostima.

Sestre su bile vjerne ljubavi i Ljubavi, Isusu Kristu. Bile su vjerne u brizi prema onima kojima su pomagale i koje su štatile, zato nisu ustuknule pred opasnostima i pred zlom koje im se spremalo. Osjećale su što ih čeka. Unatoč strahu, pobijedila je njihova hrabrost i povjerenje u Zaručnika. Nisu mrzile. Molile su za svoje mučitelje i za njihovo pokajanje kako bi spasile njihove neumrlje duše za vječnost. To je poruka i svima nama u sličnim situacijama, kad se susrećemo s nepravdama koje ne možemo izbjeći.

Nadalje, sestre su se međusobno podržavale i hrabrile u trenucima muke i trpljenja. Time i nama poručuju da, kada trpimo, ne mislimo samo na sebe nego da brinemo i o drugima koji trpe. I još nešto, kao što pravi roditelj ne napušta u nevolji svoju nejaku djecu, tako ni one nisu napustile ljude koji su trebali njihovu prisutnost.

Sestre mučenice nisu dopustile da ih svlada sumnja, kad su podnosile mučenja i prijetnje, već su čuvale povjerenje u Božju stalnu i nježnu ljubav i brigu za njih. Potiču i nas da poput njih zajedno s Kristom na križu molimo: Oče! ako je moguće neka me mimoide ovo trpljenje, ali neka bude tvoja sveta volja, a ne moja (usp. Lk 22,42).

Kako te poruke stižu, preko Vas, do drugih ljudi?

U okviru projekata Obiteljskog centra već više godina širimo informacije, poruke i pobožnost prema Drinskim mučenicama. To činimo ne samo u Hrvatskoj nego i u drugim zemljama, pa i na drugim kontinentima kamo putujemo. Svim zainteresiranima – a interes je velik – šaljem i donosimo publikacije o njihovu svetom životu i mučeništvu.

Započeli smo Svetu godinu milosrđa. U životu Blaženica osobito je prepoznatljivo milosrđe prema svakom čovjeku. Kako nam one mogu biti uzor u zauzetijem iskazivanju milosrđa na koje nas poziva papa Franjo?

Što smo više svjesni Božjeg milosrđa, to smo spremniji da i sami prakticiramo opraštanje kao jednu od glavnih odrednica milosrđa. Važno je, međutim, jasno razlučiti opraštanje i odsutnost mržnje prema onima koji nam čine zlo. Često se nehotice i kroz prisutne nejasnoće miješaju mržnja i traženje pravedne kazne za zločinca. Mržnja želi zlo nekoj osobi, da pati, da se muči... Tražiti pravednu kaznu znači pružiti priliku osobi koja je učinila zlo da prihvati pravednost umjesto nepravde i da se odrekne zlih postupaka koje je učinila.

Božje je milosrđe uvijek spremno za svakog čovjeka. Tako i čovjekovo opraštanje treba uvijek biti spremno za svakoga tko je učinio zlo. Za primjenu Božjeg milosrđa čovjek treba zauzeti stav žaljenja i odricanja od svog nepravednog postupka. Iskreno odlučiti da ne želi ponavljati nepravde i ozbiljno nastojati da popravi svaku štetu koju je učinio. Stav pokajanja i stvarne želje da nadoknadi štetu, koliko je god moguće, jest stvaran i neizbježan uvjet za primjenu Božjeg milosrđa, koje Bog svakome stalno nudi. Kratko rečeno, mržnja prema nikome, oproštenje prema svakome tko se stvarno kaje i nastoji popraviti štetu koju je učinio.

Što biste za kraj željeli poručiti našim čitateljima?

Svim čitateljima Biltena želim poručiti da se utječu Blaženicama i traže njihov zagovor za pomoć u ustrajnosti u dobru i poštenju, pa i u najtežim situacijama koje su sastavni dio života svakog čovjeka.

Neka nam izmole ljubav prema onima koji nam čine zlo. Ne naivnu ljubav, već zrelu i promišljenu. Ljubav koja nas ujedno potiče da nastojimo spriječiti zle postupke ljudi i prema nama i prema drugima.

Svojim primjerom nas potiču da molimo za ljude koji čine zlo, da ih Duh Sveti prosvijetli te se odluče birati dobro – i u njemu ustraju.

Moja je želja da što veći broj ljudi u Hrvatskoj, a i izvan naših granica upozna djelovanje Blaženica, posebno šire uvjete u kojima su one radile. Ovdje mislim na višenacionalnu sredinu te njihovu nacionalnu različitost, ali i povezanost u istoj vjeri koja nadilazi granice razlika.

Stoga, čitateljima od srca želim da u svom svakodnevnom životu primjenjuju vrline koje su resile bl. Drinske mučenice.

Razgovor vodila Ljubica Pribanić

Tko tebi učini zlo, ti njemu učini dobro.
blažena s. Antonija

Negdje moraš izgorjeti

U svetištu Drinskih mučenica u crkvi Kraljice sv. krunice u Sarajevu, 15. prosinca 2015., svečano je proslavljen spomendan blažene s. Jule i četiriju susestara. Svečano euharistijsko slavlje, u zajedništvu s osamnaest svećenika, predvodio je kardinal Vinko Puljić, a na slavlju su se okupili mnogi vjernici, sestre Kćeri Božje ljubavi i sestre drugih redovničkih zajednica, bogoslovi iz Sarajeva i Vogošće te učenici sarajevskog internata sv. Josipa.

Kardinal Puljić je u homiliji istaknuo nužnost izgaranja za prave ideale, prisjetivši se svojih „bogoslovskih“ dana: „Naš duhovnik u Bogosloviji učio nas je otprilike sljedećim riječima: izgorjet ćeš na oltaru Božje ljubavi ili na oltaru svjetovnih strasti. Negdje moraš izgorjeti. Zato je prevažno znati izgarati za prave ideale.“ A koji su pravi ideali, to su Drinske mučenice naučile već u svojim obiteljima. U njihovim se obiteljima zajednički molilo, ali i nadahnjivalo na životima svetaca, istaknuo je kardinal: „Važno mjesto je zauzimalo čitanje životopisa svetaca. Danas se to rijetko radi. Ali tada su primjeri itekako bili nadahnuće tim mladim osobama koje su odgajane u vjeri. (...) Životi svetaca nadahnjuju, kao što i nas danas nadahnjuju Drinske mučenice kada treba nešto izdržati, ustrajati i vjeran ostati.“

Bez svakodnevnog uvježbavanja vjernosti u malome sestre ne bi dosegle vjernost u velikom, odnosno vjernost do mučeništva, istaknuo je nadalje kardinal. „U to vrijeme bila je vrlo prisutna posebna vježba vjernosti u malome, a o tome se danas malo govori. One su se vježbale u vjernosti u malome. Na tu vjernost Isus itekako poziva u evanđelju (...). Ta vjernost u malome čini čovjeka hrabrim da se suoči i s teškim stvarima. One su formirane kroz tu vježbu kreposti vjernosti u malome.“

Drinske mučenice nisu tražile smrt, ali su bile hrabre umrijeti, nastavlja kardinal. „Nisu išle u smrt, nego su bježale od zla i mržnje, a smrt je onda došla iz mržnje. Ubili su ih iz mržnje prema vjeri. Danas, slaveći spomendan Drinskih mučenica, naučimo biti hrabri u vjeri i vjernosti. Njihova redovnička dosljednost u spremnosti da umru za čistoću jest ono što treba ponovno vratiti, a to je vrednovanje čistoće, zavjeta čistoće po kojem srce Bogu dajem. Ne prestaje čovjek po zavjetima nositi sve svoje ljudske krhkosti, ali Crkvu posvećuje svakodnevno življenje tog predanja Gospodinu. One su nam danas i primjer i zagovornice kako se istinski treba predati Gospodinu, biti vjeran i ustrajati pod križem, pa i do smrti. Iako su ubijene, iako im je Drina postala grob, i tijela odnijela, one danas žive među nama“.

Iz homilije mons. Ive Tomaševića prvoga dana trodnevnice uoči spomendana

Živimo u vremenu kada se gotovo na svim stranama naglašava osobno pravo. (...) I mi smo nerijetko dio toga svijeta. U ovom i ovakvom vremenu sestre Jula, Berchmana, Antonija, Krizina i Bernadeta izvanredan su primjer osoba koje su se odricale svojih prava kako bi mogle služiti Bogu i bližnjima. Ljubav je uvijek spremna odreći se svojih prava da bi se služilo drugima. Odlaskom u samostan i prihvaćanjem svetih zavjeta Drinske mučenice su se odrekle prava na udaju, prava da odlučuju same o mjestu življenja i djelovanja te prava stjecanja vlastitog imetka. Sestre su se odrekle prava na život u svome rodnom domu i došle na ove bosanske prostore da bi služile Bogu u bližnjima, koje nikad do tada nisu vidjele. U vremenu opasnosti ostale su tamo gdje ih je Bog poslao i pokazale svoju vjernost u ljubavi prema Bogu, Crkvi i čovjeku. I zato čvrsto vjerujemo da ih je njihov Zaručnik pridružio svojoj slavi i upisao njihova imena zlatnim slovima u knjigu vječnoga života.

Vodeći se isključivo logikom svijeta, Drinske mučenice nikada ne bi pošle putem služenja u duhu svoje redovničke karizme, vjerojatno nikada ne bi došle u siromašnu Bosnu, ne bi imale otvoreno srce za brojne ljude u potrebi koji su kucali na njihova vrata, ne bi nosile mir u srcu i u najtežim životnim nevoljama. Sestre su bile vođene riječju i primjerom Isusa Krista, a to je najvažnije. Tada čovjek više ne ide sam; tada čovjekov pogled nije okrenut prema sebi i svojim pravima, nego prema Bogu i ljudima koji su potrebni moje ljubavi i moje dobrote.

Krist jedino njihovo bogatstvo

U zagrebačkoj katedrali euharistijsko slavlje na spomendan bl. Drinskih mučenica 15. prosinca 2015. predvodio je rektor katedrale mons. Josip Kuhtić u zajedništvu s fra Venancijem Mihaljevićem. Uvodeći u slavlje, mons. Kuhtić je rekao: „Danas se spominjemo pet Drinskih djevoja, mučenica, blaženica Katoličke Crkve,

časnih sestara Družbe Kćeri Božje Ljubavi koje su četnici ubili u drugom svjetskom ratu. Njihova imena vrijedna su spomena. To su s. Jula, s. Berchmana, s. Krizina, s. Antonija i s. Bernadeta.“ U homiliji je predvoditelj slavlja podsjetio kako su početkom Drugoga svjetskog rata u Marijinu domu na Palama sestre, danas blaženice, njegovale bolesnike, pekle kruh djeci državnog dječjeg doma te pomagale siromahe i prosjake s Romanije. Ubijene su iz mržnje na vjeru i na njihovo poslanje. Mons. Kuhtić je naglasio kako nam je još u živom sjećanju 24. rujna 2011., dan njihove beatifikacije u Sarajevu, kao i riječi kardinala Angela Amata da povijest Drinskih mučenica može izgledati kao povijest poniznih, koji su pobijedili i poraženi, ali, „gledano očima vjere, tih pet redovnica su svojom čvrstom i blagom ustrajnošću pobjednice zla i njegove zatorne snage“.

Drinske mučenice su sve žrtvovala jer su Krista prihvatila kao jedino svoje bogatstvo i stavile ga na prvo mjesto, po cijenu života, rekao je mons. Kuhtić. Osim u vjernosti Isusu Kristu do mučeništva, tih pet blaženica iznimni su uzori u djelotvornoj, milosrdnoj ljubavi prema bližnjemu. U tome nam mogu biti poticaj u ovoj Svetoj godini milosrđa koju smo započeli.

Vjernici Godinjaka, u župi sv. Antuna Padovanskog, i ove su godine već tradicionalno obilježili spomendan Drinskih mučenica, među kojima je i bl. Jula Ivanišević, rođena u Godinjaku. Od 25. studenog, dana zemaljskog rođenja s. Jule, do 15. prosinca, dana njezinog rođenja za nebo, vjernici su se u mjesnoj seoskoj kapeli sv. Luke okupljali na molitvu. Osim krunice i litanija Drinskim mučenicama te molitve za njihovo proglašenje svetima, od 11. do 15. prosinca – koliko je trajao mučenički put sestara – vjernici su molili Križni put sastavljen u čast mučenica. Na sam spomendan, 15. prosinca, mještani Godinjaka završili su svoj molitveni hod na svečanoj sv. misi u župnoj crkvi u Starom Petrovom Selu, zahvaljujući Bogu za sve primljene milosti.

Proslava u župi blažene s. Jule

Spomendan bl. Jule Ivanišević i susestara svečano je proslavljen i u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Starom Petrovom Selu, gdje je Blaženica krštena. Euharistijsko slavlje, u zajedništvu sa svećenicima dekanata i domaćim župnikom mons. Antunom Prpićem, predvodio je požeški biskup mons. Antun Škvorčević. Biskup je započeo homiliju pitanjem: „O čemu se priča danas u Hrvatskoj, a i ovdje kod vas u Starom Petrovom Selu?“ Odgovor na to potražio je u naviještenoj Božjoj riječi. Istaknuo je da je potrebna sloga oko bitnih vrijednosti ako se želi unaprijediti čovjekov život i njegovo dostojanstvo. Postoje vrijednosti kojima nas je poučio Bog tijekom povijesti spasenja, a koje nam je Isus Krist objavio riječima i životom, osobito mukom i smrću. Potrebno je opredijeliti se za dobro, za te od Boga objavljene vrijednosti, nastojeći ih ostvarivati u osobnom životu, u obitelji i društvu. Na pitanje zašto su oni koji su protivni provjerenim vrijednostima glasniji i jači od onih koji se opredjeljuju za ono što je vrijedno i dobro, Božje i ljudsko, biskup je istaknuo kako je i u Sofonijino doba samo manjina, ostatak Izraelov – ponizan, jednostavan i skroman narod – ostao Bogu vjeran. Iako se činilo da se tim putem ne može dogoditi ništa ozbiljnije, Bog stvara povijest tako da od malenoga tvori veliko. I kad netko u svojoj skromnosti, jednostavnosti, poniznosti i siromaštvu tako sebe otvara Bogu, stvara se prostor u kojemu Bog može djelovati i pobjeđivati.

Primjenjujući rečeno na Drinske mučenice, biskup je ustvrdio: „Sestra Jula i njezine susestre bile su takve. One su kao jednostavne časne sestre na Palama živjele predanost Bogu i nastojale mu biti vjerne usred teških vremena, kad su se pojavili neki nepokorni i nasilnički ljudi, koji nikoga nisu slušali, ni Boga ni druge. Postale su žrtve nasilnika. One su bile mali svijet koje su ti moćni i naoružani ljudi prezreli i ubili. Međutim, kao

Božji ostatak posvjedočile su kako je velik onaj tko je opredijeljen za njega, vjeran mu do kraja, do mučeništva.“ Na kraju, biskup je sve prisutne stavio pod zagovor bl. Jule i njezinih susestara, neka mole za sve nas „da nitko tko je obećao vjernost Bogu ne posvjedoči nevjernost, ili da mu pripada samo izvanjski, nego cjelovito, srcem i dušom“.

Iz izvješća Višnje Mikić

U župi blažene s. Bernadete

Povodom proslave spomendana bl. Drinskih mučenica, 15. prosinca 2015., euharistijsko je slavlje u rodnoj župi blažene s. Bernadete Banja u Velikom Grđevcu predvodio bjelovarsko-križevački biskup mons. Vjekoslav Huzjak, u zajedništvu s petnaestak svećenika te uz domaćeg župnika vlč. Mladena Benka. Biskup je u svojoj propovijedi na poseban način istaknuo spremnost na žrtvu blaženih sestara mučenica. Danas se o žrtvi i o spremnosti da se žrtvujemo za nekoga ili za nešto, malo govori ili se uopće ne spominje. Ta tematika osobito je premalo prisutna u odgoju i obrazovanju djece i mladih.

Euharistijskom slavlju su, uz mnogobrojne župljane i školsku djecu, nazočile i sestre Družbe sestara Blaženica.

Na završetku sv. mise biskup se obratio obitelji blažene s. Bernadete Banja koja s velikim ponosom čuva uspomene na njezinu žrtvu života u mučeništvu. Zahvalivši i župnoj zajednici koja časti svoju župljanku i utječe joj se u zagovor, biskup se na kraju zahvalio i sestrama Kćeri Božje ljubavi, redovničkoj Družbi kojoj je pripadala najmlađa mučenica s. Bernadeta, zaštitnica Bjelovarsko-križevačke biskupije.

Iz izvješća s. Mirele Iličić, FDC

Spomendan Blaženica obilježen je trodnevnom molitvenom pripravom u svim zajednicama Družbe Kćeri Božje ljubavi u domovini i u svijetu, u župama gdje djeluju sestre i na mnogim drugim mjestima

O Mučenicama u Mađarskoj

Stotinjak redovničkih zajednica u Mađarskoj, uključujući i sestre Kćeri Božje ljubavi, sudjelovalo je 11. rujna 2015. u manifestaciji „Posvećeni život na trgu“ – *Dan posvećenog života* u Budimpešti. Bio je to susret s građanima Mađarske u kojem su kroz razgovor mogli upoznati život redovnika i redovnica „iznutra“, prema Papinim riječima koje je uputio osobama posvećenog života: „Vaše radosno i jasno svjedočanstvo neka bude miomiris Krista i evanđelja, osobito za mlade.“ Našim sestrama u Mađarskoj, s. Piroški Máriji i s. Teréz, pridružile su se četiri sestre koje su doputovale iz Zagreba, a iz Generalne kuće iz Rima došla je vrhovna savjetnica s. Danica Sanader.

U nedjelju 12. rujna sestre su posjetile Pečuh, metropolu južnog dijela središnje Mađarske i crkvu sv. Elizabete u kojoj se hrvatski vjernici okupljaju svake treće nedjelje u mjesecu na euharistijsko slavlje. Hrvati u Pečuhu – kojih u gradu ima oko 1600 – danas su jedna od najboljih i najraznovrsnije organiziranih hrvatskih zajednica izvan matične domovine. Sestre su došle na susret s vjernicima koji su podrijetlom iz Hrvatske, a žive u Mađarskoj, da bi im uz kratki prikaz povijesti i poslanja Družbe, progovorile o svetosti i porukama bl. Drinskih mučenica. Čitanjem i pjevanjem animirale su svetu misu koju je na hrvatskom jeziku predvodio vlč. Augustin Darnai, daljnji rođak blažene s. Bernadete Banja. Prisutnim vjernicima sestre su podijelile sličice, brošure i knjige bl. Drinskih mučenica kao i ostale brošure o Družbi. Susret je završio u ugodnom razgovoru sa župnikom i vjernicima uz kavu i kolače.

Iz izvješća s. Danice Sanader, FDC

Zahvalno hodočašće

Dana 26. rujna 2015., na dvodnevno hodočašće iz Zagreba za Sarajevo, Pale i Goražde krenulo je tridesetak sestara i sedam kandidatice. Provincijalna glavarica s. Elvira Tadić istaknula je dva razloga ovoga zahvalnog hodočašća. Prvi je obilježavanje 4. obljetnice beatifikacije Drinskih mučenica. Na taj način odazivamo se pozivu i poticaju kardinala Angela Amata, izrečenima u Generalnoj kući na prvi spomendan Blaženica: „Proslava beatifikacije naših Blaženica ne može i ne smije završiti, ne smije se u vama nikada ugasiti, nego treba nastaviti živjeti i donositi plodove božanske milosti.“ Drugi razlog je slavlje Godine posvećenog života.

Hodočašće je bilo ispunjeno molitvom i pjesmom te čitanjem tekstova o životu i mučeništvu smrti Blaženica koje je priredila s. Tea Barnjak. Prikazala je također povijest Bosne i Hercegovine, okolnosti u kojima je nastala prva zajednica sestara Kćeri Božje ljubavi u Sarajevu te prilike u kojima su živjele Drinske mučenice. U Sarajevu su se hodočasnicama pridružile sestre iz Dalmacije, Kosova i Albanije te iz same Bosne. Sve zajedno zahvalile su Bogu za sve milosti euharistijskim slavljem u crkvi Kraljice sv. krunice u nedjelju 27. rujna, koje je predvodio mons. Mato Zovkić. U homiliji je istaknuo kako su Blaženice u duhu zavjeta siromaštva služile siromasima na Palama te su tako, po malim, svakodnevnim naporima i kušnjama vlastitoga poziva zaslužile mučeničku palmu.

Tijekom hodočašća sestre su se prisjetile i riječi pomoćnog vrhbosanskog biskupa Pere Sudara koje je izrekao u homiliji u trodnevnicu uoči beatifikacije: „Posve je sigurno da su se Drinske mučenice do zadnjega nadale sretnom ishodu i da su vapile Isusu da ih spasi. (...) Posve ljudski bi bilo da je u dušama tih žena nadvladao strah od muka i smrti. Ali nije! I to zato jer su, očito je, cio život surađivale

s Milošću koja ih je pripremala i na ovakav susret. Isus sigurno nije prečuo njihov vapaj. Svoj odgovor dao im je u svome Kraljevstvu. Njihovo mučeništvo i proglašenje blaženima utjelovljuje i uprisutnjuje evandeosku obvezu opiranja zlu i biranja dobra u svim okolnostima i prema svim ljudima.

Iz izvješća s. M. Sniježne Stjepandić, FDC

Proslava blagdana Kraljice sv. krunice

U crkvi Kraljice sv. krunice i svetištu blaženih Drinskih mučenica, u Sarajevu, svečano je proslavljen blagdan Kraljice sv. krunice u nedjelju 4. listopada 2015. godine. Euharistijsko slavlje predvodio je p. Krešimir Djaković, a na početku je sve prisutne pozdravio vlč. Oliver Jerković, rektor crkve i ravnatelj internata sv. Josipa KŠC-a u Sarajevu. Pater Krešimir je u nadahnutoj i brojnim primjerima potkrijepljenoj propovijedi istaknuo nenadomjestivu ulogu Marije, Majke Kristove, u povijesti ljudskoga roda i u životima pojedinaca koji su joj se molili. Tumačeći nastanak blagdana Kraljice svete krunice, podsjetio je kako se ovaj blagdan povezuje s bitkom kod Lepanta, kada je 7. listopada 1571. malobrojna kršćanska mornarica pobijedila puno brojniju i vojno opremljeniju Tursku mornaricu. Vjeruje se da je ova pobjeda izvojevana zahvaljujući zagovoru Blažene Djevice Marije, kojoj su se u tim teškim trenucima utjecali i vojnici i sav kršćanski svijet moljenjem krunice.

Propovjednik je naglasio da je „krunica divna molitva po kojoj su dobivena brojna uslišanja. Molili su je i sveci i pape, a osobiti molitelj svete krunice bio je sv. Ivan Pavao II. On je često naglašavao da je molitva krunice najljepša molitva. Rado ju je molio, a i sam se sav stavio pod Marijinu zaštitu“. Podsjetivši kako je Isus prvo čudo učinio na intervenciju svoje Majke, p. Krešimir je sve prisutne pozvao da se na svom životnom putu utječu Mariji, a „kod Marije ćemo uvijek naći Isusa“. Zatim je istaknuo: „Molimo rado krunicu u kojoj zajedno s Marijom razmatramo Isusov život. Molimo je za potrebe Crkve, za Papu, a posebno je molimo za naše obitelji (...) ona nas najbolje može razumjeti jer i ona je bila majka, i ona je imala obitelj.“

Proslavi blagdana prethodila je trodnevnicu koju su predvodili: vlč. Mario Čosić, vlč. Oliver Jerković i don Ivan Štironja.

Izvješće s. M. Terezije Antunović, FDC

Holywin u znaku Blaženica

Na poziv vlč. Zorana Grgića, povjerenika za pastoral mladih Bjelovarsko-križevačke biskupije, kandidatice Družbe Kćeri Božje ljubavi su uz vodstvo s. Cecilije Horvat i s. Tee Barnjak animirale bdijenje uoči svetkovine Svih svetih, Holywin, u župi sv. Vida u Vrbovcu. Bdijenje je, 31. listopada 2015., osim u Vrbovcu, održano još u tridesetak hrvatskih gradova. Cilj takvih bdijenja je okupiti mlade na molitvu te ih kroz igrokaze duhovne tematike potaknuti na razmišljanje o pozivu svakog čovjeka na svetost.

Na bdijenju u Vrbovcu, koje se odvijalo u znaku Blaženica, okupilo se oko 300 mladih iz različitih župa Biskupije. Kandidatice su najprije izvele igrokaz „Isus i danas zove“ u Pučkom otvorenom učilištu, potom je program nastavljen u župnoj crkvi. Nakon video isječeka o Družbi Kćeri Božje ljubavi i o životu sestara mučenica, pojedinačno su prikazani njihovi likovi. Pet kandidatice je predstavilo po jednu mučenicu, uspoređujući njihove životne teškoće i težnje sa svim onim što prati ili pogađa svakog od nas u životu. Poruka monologa bila je: Nikada nismo sami, Bog je s nama i važno mu se samo potpuno predati.

Nakon toga kandidatice su kroz scenski prikaz „O svetosti u običnosti“ uprizorile život Drinskih mučenica u zajednici, u molitvi, u radu s djecom i služenju siromasima, a na kraju je prikazano njihovo odvođenje i mučenička smrt.

Bdijenje je završeno klanjanjem pred Presvetim.

O Mučenicama na susretu ministranata

U Bjelovaru je, 10. listopada 2015., održan Peti susret ministranata Bjelovarsko-križevačke biskupije na kojemu su sudjelovale i kandidatice Kćeri Božje ljubavi zajedno sa s. Teom i s. Cecilijom. Na susretu pod geslom „Ljubiti Boga i bližnjega“ okupilo se oko 170 ministranata zajedno sa svojim župnicima i voditeljima, a prisustvovali su i bogoslovi i sjemeništarci rodom iz ove biskupije.

Susret je započeo zajedničkom molitvom nakon koje su prikazani isječci iz filmova o svetom Marku Križevčaninu i blaženim Drinskim mučenicama, a potom je slijedio rad u skupinama. Cilj rada u skupinama bio je bolje međusobno upoznavanje sudionika te utvrđivanje znanja o biskupiji, njezinim zaštitnicima kao i o svojoj ministrantskoj službi. U dijelu programa susreta, u promociji duhovnih zvanja, sjemeništarci iz Međubiskupijskog sjemeništa sa Šalate predstavili su se uz fotografije iz svakodnevnog života, a kandidatice Kćeri Božje ljubavi igrokazom „Isus i danas zove“ te kratkim prikazom jednog dana iz života u kandidaturi.

Središnji događaj susreta bila je sveta misa, koju je predvodio biskup mons. Vjekoslav Huzjak u zajedništvu s prisutnim svećenicima, mnoštvom ministranata odjevenih u ministrantska odijela, a pjevanje su animirale kandidatice pod vodstvom s. Cecilije. Biskup je u propovijedi istaknuo važnost ministrantske službe, njihove blizine svećeniku i Oltaru – koji je sam Krist. Potaknuo ih je na još veću revnost u njihovoj službi te na nastojanje da budu uvijek bolji ljudi, što je nezaobilazno u njihovu pozivu.

Poslije euharistijskog slavlja i zajedničke okrijepe, ministranti su sudjelovali u natjecateljskim igrama, nakon kojih je vlč. Krunoslav Dedić, povjerenik za duhovna zvanja Bjelovarsko-križevačke biskupije, pobjednicima uručio nagrade i svima zahvalio na sudjelovanju.

Uslišanja po zagovoru Blaženica

Dvostruka zahvala bl. Drinskim mučenicama

Moju suprugu i mene od samog početka braka pratili su problemi i teškoće. Ipak smo od Gospodina primili na dar dvije kćerkice, blizanke, Mariju i Mateju. Rođene su prije vremena, i to zbog teških okolnosti u kojima smo živjeli. Završile su osnovnu školu i nismo znali što i kako dalje. O Drinskim mučenicama sam znao od prije i bio sam zadivljen njihovim junaštvom u čuvanju svojih zavjeta Bogu i njihovom hrabrom smrću. Odlučio sam sa župom iz Dugog Sela ići na njihovo proglašenje blaženima s nakanom i molitvom za budućnost mojih kćerki. Sljedeće jeseni upisale su srednju školu za slastičarke i, hvala Bogu i Drinskim mučenicama, ljetos su uspješno završile. Nakon povratka s beatifikacije, te iste večeri, bili smo na jednoj svadbi. Vraćajući se, u trenutku su mi se za volanom sklopile oči te sam skoro sletio s ceste. I tu me je na kraju toga hodočasničkog dana čuvao zagovor Blaženica. Jako mi se urezao taj dan, subota, 24. rujna 2011. godine.

Zahvaljujem tim *jakim* ženama koje su bile vjerne i hrabre do kraja. Preporučam njihovu zagovoru svoje kćeri i njihov daljnji život, kao i sebe i suprugu... Neka nam izmole od svog kralja Isusa obraćenje i ustrajnost.

Hvala vam blažene sestre, hvala Bogu na daru vašeg svjedočanstva za Krista. Molite da i moja obitelj bude dostojna obećanja Kristovih.

Tomica, Stupnik

S bolesnom nogom na hodočašće

Želim podijeliti s vama svoje iskustvo i moćni zagovor Drinskih mučenica. Oko godinu i pol imala sam jake bolove u stopalu desne noge, tako da sam gotovo hodala na prstima. Obišla sam sve doktore i specijaliste za koje sam čula. Primila sam svakojake injekcije i lijekove, ali pomoći nije bilo. Čula sam da se iz naše župe Presvetog Trojstva u Novom Travniku organizira hodočašće Drinskim mučenicama. Već sam im se prije molila i osjećala njihov zagovor. Odučila sam s tako bolnom nogom poći na hodočašće i moliti za ozdravljenje. Put do Goražda bio je ispunjen molitvom i pjesmom. Na Palama, pod sv. misom, iz sveg srca i s puno vjere molila sam se Drinskim mučenicama. Po izlasku iz crkve stala sam ravno na svoje stopalo ne osjećajući nikakvu bol. Od tada pa do danas nikad me više nije zaboljela noga.

Hvala Bogu, hvala sestrama mučenicama što su mi svojim moćnim zagovorom pomogle i uslišale moje vapaje i molitve. I danas im se s istim žarom molim i hodočastim u Goražde. To ću činiti dokle god me moje noge nose i zdravlje služi. Blažene Drinske mučenice, molite za nas!

Vikica B., Novi Travnik

Glas iz Ugande

s. M. Vedrana Ljubić, FDC

Zahvalna Bogu, a posebno zajednici Blaženih Drinskih mučenica u Kampali, želim podijeliti radost zbog završetka tečaja pripravnica za kućne pomoćnice. Ovaj je tečaj već prošla jedna skupina djevojaka, a sada je svoju obuku privela kraju i druga skupina. U subotu 7. studenog 2015. obilježile smo „rastanak“ s djevojkama koje su, nakon četiri mjeseca pripreme i poduke, primile svjedodžbe i uputile se na nova radna mjesta.

Naš je rad s djevojkama, kućnim pomoćnicama, već nadaleko poznat. Obitelji ih traže, mole nas da ih obavijestimo kada je neka od njih spremna za samostalni rad. U školi za kompjutere djevojke su dobile i osnovno znanje o radu na računalu, što će im biti od velike pomoći u radu s djecom u obiteljima, a omogućuje im i lakši pronalazak posla te bolju zaradu. Jer kućna pomoćnica nije samo ona koja zna skuhati i oprati nego zna i može mnogo više – poznaje i koristi se računalom, upućena je u svijet novih medija i naprednih komunikacija. Između šest djevojaka koje su završile tečaj, pet ih se zaposlilo, a šesta, Fortunate, izrazila je želju pridružiti se našoj Družbi. Njezina je sestra u družbi sestara Gospe Fatimske, ali Fortunate želi, kako je sama rekla, „činiti Božju ljubav vidljivom kao Kći Božje ljubavi“.

Prisjećajući se početaka Družbe Kćeri Božje ljubavi, znamo da su njezine prve članice bile upravo one kojima je utemeljiteljica Majka Franciska Lechner pomagala da se u životu snađu, da budu svjesne svoga dostojanstva i da za svakodnevnji život zarađuju poštenim i predanim radom.

O Kćerima Božje ljubavi na tribini

U organizaciji Narodnog sveučilišta Dubrava i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, 27. listopada 2015., u Kulturnom centru u zagrebačkoj Dubravi, u sklopu ciklusa tribina „Upoznajmo redovnike i redovnice s kojima živimo“ bilo je predstavljanje Družbe Kćeri Božje

Ljubavi. Okupljene je na početku pozdravila voditeljica tog projekta Narodnog sveučilišta Lucija Franić Novak, nakon čega im se obratio predsjednik Hrvatske konferencije fra Jure Šarčević. Spomenuo je i ostale projekte Konferencije u Godini posvećenog života, izdvojivši izniman uspjeh redovničke himne „Hvala redovnika“ s kojom je tribina i započela. Program je vodila Tanja Baran.

Prigodnu prezentaciju o okolnostima utemeljenja Družbe, o njenom povijesnom razvoju te o „najpoznatijim“ Kćerima Božje ljubavi, bl. Drinskim mučenicama, predstavila je s. Danijela Koprek. Sestra Mihaela Purgar govorila je o djelatnosti samostana sv. Josipa u Granešini u kojem živi trideset jedna sestra. Istaknula je važnost apostolata molitve i žrtve starijih i bolesnih sestara kao i djelovanje ostalih sestara u zajednici, zatim rad sestara u mjesnoj osnovnoj školi, župi i sakristiji, vođenje crkvenog zbora te djelovanje sestara u pastoralu mladih. Predstavila je i pastoralno djelovanje sestara u Osnovnoj školi u Sesvetama, Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji na Šalati te u Caritasovu domu za djecu u Dupcu.

Nakon toga, o nastanku i djelovanju Dječjeg vrtića sv. Josipa u Granešini govorila je ravnateljica vrtića s. Danijela, dok je s. Gordana Igrac predstavila Duhovni centar sa svojim sadržajima te zajednicu laika Suradnika Božje ljubavi.

Sestre su tijekom predstavljanja otpjevale i tri pjesme posvećene Utemeljiteljici i blaženim Drinskim mučenicama.

Činiti dobro, darivati radost, usrećivati i voditi u nebo.

Majka Franziska Lechner

Molitva

za proglašenje svetima bl. Drinskih mučenica

Gospodine Bože, ti si blažene Drinske mučenice, sestre Julu, Berchmanu, Krizinu, Antoniju i Bernadetu obdario milošću redovničkog zvanja i snagom da svoju vjernost i ljubav prema tebi potvrde prolijevanjem krvi.

Udijeli i nama postojanost u vjeri da se, i uz cijenu trpljenja, ne odijelimo od tebe.

Ponizno te molimo da ove svoje blaženice pridružiš zajedništvu svetih sveopće Crkve da bismo još odvažnije slijedili primjer njihova života i iskusili njihov moćni zagovor u svojim potrebama i životnim borbama.

Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tko po zagovoru blaženih Drinskih mučenica u duhovnim i tjelesnim potrebama zadobije koju milost, molimo neka javi na jednu od sljedećih adresa:

- Provincijalat Kćeri Božje ljubavi, Nova ves 16, 10000 Zagreb
- Kćeri Božje ljubavi, Ivana Cankara 18, 71000 Sarajevo
- Vicepostulatura Drinskih mučenica, Granešina 7, 10040 Zagreb

E-mail: kauza.dmučenice@gmail.com

www.kblj.hr

Novčane priloge možete slati na naše račune u Privrednoj banci:

Broj kunskog računa: Privredna banka Zagreb, 2340009-1510357988

Devizni račun: SWIFT: PBZGHR2X, HR24 23400091 510357988

Milosrđe: ono je put
koji sjedinjuje Boga i čovjeka.

Lice milosrđa, br. 2